

BLOG PERSONAL

De Jaume PATUEL i PUIG

Pedapsicogog i psicoanalista

<http://lacomunidad.elpais.com/jaumeptuel>

jpatuel@copc.cat

LES PATOLOGIES DE LA DEMOCRÀCIA (1/2)

NOTA:

He preferit dividir l'article en dues parts per ser un xic llarg i no haver-lo d'escurçar

Tot govern és un govern limitat pel sol fet d'estar constituït per ésser humans. És un fet. Però un fet que no s'accepta. I aleshores es parla de l'Estat de Dret. Un model teòric, que no hi és però s'agafa com a punt de partença per imposar-se, exigir i sobre tot legislar sense tenir en compte la realitat. Aleshores es posen un ser humà i una societat com ideals, que no existeixen.

I una postura com aquesta produeix "desequilibris en els individus i en els col·lectius". Exigir segons un model ideal és exigir impossibles. En els individus es pot controlar, però en els col·lectius dependrà de qui té la majoria, que és quantitat. Si és absoluta, les patologies queden més reflectides que si hi ha pactes.

A més, tota aquesta dinàmica es mou en un context d'una nova ideologia imposada: el neoliberalisme, o millor dit, un capitalisme salvatge. En aquesta ideologia hi ha la idolatria a la valuació, al número. Tothom ha de ser avaluat numèricament, i la suma té el dret d'imposar-se puix que es pren com a realitat objectiva.

Una valuació a tot nivell s'està imposant, menys en el món polític, com el criteri de valorar la persona que fa una feina. Es a dir, l'valuació quantitativa, però no la qualitativa. Aquesta demana reflexionar, raonar i sobre tot implicar-se. I aquí s'amplia l'ús de poder. I les noves tecnologies ho facilitin i molt. Esdevenint un "real abús".

El moment que escric aquest article. 13 de març i dimarts (superstició?), es quan he sentit un telediari del vespre que m'ha esgarrifat. Discursos delirants des de l'economia, inverosímils. Tot és número i si hi ha falla: multes amb números. Si no tens diners per tal dia, es posa una multa. És a dir, més diners perquè no n'hi ha. Té lògica? A altre nivell, a qui falla només té dos camins o presó o pagar diners. Qui té cèntims paga la multa, qui no en té, a la presó. No hi ha "una tercera sortida"? Així només surten afavorits els rics

A més, el telediari ens parla de la lògica de la guerra del més fort. Tant en el món econòmic especulatiu com en la lògica de les guerres, l'abús de poder, la depredació, l'egocentrisme, els interessos de partit i d'altres. Tot això està a l'ordre del dia en nom de la llei de l'Estat de Dret. De quin, em pregunto?

Deixant de banda la qüestió de la venjança a través dels nombres (diners) i de la justícia de un Tribunal que pretén ser neutral ideològicament en nom d'un Estat Ideal: el de dret que es fruit de la ment humana, la qual és limitada, però pot idealitzar allò que mai serà real.

A més, no es pot recórrer. La paraula del tribunal esdevé divina i irrevocable per la quantitat de mans. I en aquest telediari es parla que el govern aplica l'indult per sobre la justícia com a eina normal. I quin criteri per aplicar-lo?

En resum, un discurs d'un deliri megalòman, de grandesa i de "divinitat". Hom ha matat Déu a través de certes imatges, i s'han instaurat d'altres que se'ls atorga més poder, com el símbol de l'euro, del dolar o del yen. Em pregunto, una tercera guerra mundial amb bales de "diners"?

Però resulta que això no passa de ser un invent totalment humà com tota cultura. Aquest és el nou deu o ídol. I quanta submissió. A més, de l'espoliació imposada i amb certs impostos "justos", com diu un ministre. Tot, en resum, un món psicòtic.

D'altres patologies, a nivell psicopàtic: la llei de l'embut: *L'ample per a mi i l'estret per a tu*. T'exigeixo a partir del model ideal que t'imposo, però jo seguiré un altre d'interessos personals, col·lectius o de partits o estatal.

I les masses, la col·lectivitat, que projecten en el líder o en el patit el seu superjò, no fan més aleshores que obeir, acatar i sobre tot no pensar. La capacitat crítica és un dels símptomes greus que, segons el líders, cal atacar, minvar o medicalitzar puix que distorsionaria la perversitat del fort o del poder. I en aquest sentit tant el poder polític, econòmic com religiós. Les ideologies a vegades esdevenen un mecanisme de defensa d'intel·lectualització per viure de forma esquizofrènica tant a nivell col·lectiu com individual. Per tant, una ideologia ben llunyana de la realitat que la massa, la col·lectivitat o el grup no han de prendre consciència de l'engany per la qual cosa la massa sotmesa i submisa ha de deixar de pensar.

Què està passant? La por, la inseguretat davant dels profunds canvis a tot nivell tant per als que estan a dalt com a sota, generen angoixa. I les defenses són més primitives o regressives. Atacar, reprimir, negar o projectar, entre d'altres.

Una posició totalment paranoica i escindida en relació a la realitat que es viu. Cal aleshores persones o intel·lectuals de la vera esquerra que facin la veu profètica. Però els mitjans tecnològics de control són a l'ordre del dia. La repressió intel·lectual queda reflectida en el controls sobre la premsa escrita i no diguem en les pantalles petites.

(continuarà)